

ЗВІТ
про стратегічну екологічну оцінку
генерального плану села Ярушичі
Стрийського району Львівської області

м. Стрий – 2021

ЗМІСТ

Вступ

1. Методологія стратегічної екологічної оцінки
2. Вид та основні цілі документу державного планування
3. Характеристика існуючого стану навколишнього середовища
4. Екологічні проблеми території, в тому числі ризику впливу на здоров'я населення
5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення
6. Опис наслідків для довкілля
7. Заходи, що передбачені для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документу державного планування
8. Обґрунтування вибору оправданих альтернатив
9. Заходи, передбачені для моніторингу наслідків виконання документу державного планування
10. Резюме нетехнічного характеру інформації

ВСТУП

Відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» основними принципами охорони навколишнього природного середовища є:

- ✓ пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів при здійсненні господарської, управлінської та іншої діяльності;
- ✓ гарантування екологічно безпечного середовища для життя і здоров'я людей;
- ✓ запобіжний характер заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;
- ✓ екологізація матеріального виробництва на основі комплексності рішень у питаннях охорони навколишнього природного середовища, використання та відтворення відновлюваних природних ресурсів, широкого впровадження новітніх технологій;
- ✓ збереження просторової та видової різноманітності і цілісності природних об'єктів і комплексів;
- ✓ обов'язковість оцінки впливу на довкілля;
- ✓ компенсація шкоди, заподіяної порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища;
- ✓ вирішення питань охорони навколишнього природного середовища та використання природних ресурсів з урахуванням ступеня антропогенної зміненості територій, сукупної дії факторів, що негативно впливають на екологічну обстановку;
- ✓ поєднання заходів стимулювання і відповідальності у справі охорони навколишнього природного середовища;
- ✓ врахування результатів стратегічної екологічної оцінки.

Стратегічна екологічна оцінка стратегій, планів і програм дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків у процесі стратегічного планування.

Метою стратегічної екологічної оцінки є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування.

Відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» стратегічна екологічна оцінка здійснюється на основі принципів законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проекті документа, міжнародного екологічного співробітництва.

Стрийська міська рада проводить стратегічну екологічну оцінку генерального плану села Ярушичі Стрийського району Львівської області.

Генеральний план села Ярушичі Стрийського району Львівської області - містобудівна документація, яка визначає принципи вирішення розвитку, планування, забудови та іншого використання території населеного пункту. Генеральний план населеного пункту розробляється та затверджується в інтересах відповідної територіальної громади з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів.

Генеральний план визначає основні принципи і напрямки планувальної організації та функціонального призначення території, формування системи громадського обслуговування населення, організації вулично-дорожньої та транспортної мережі, інженерного обладнання, інженерної підготовки і благоустрою, цивільного захисту території та населення від небезпечних природних і техногенних процесів, охорони навколишнього природного середовища а також послідовність реалізації рішень, у тому числі етапність освоєння території.

Проектні рішення генерального плану охоплюють усі види діяльності, що провадяться або провадження яких заплановане в перспективі на території села Ярушичі.

До сфери охоплення СЕО проекту генерального плану села Ярушичі відноситься оцінка наслідків для довкілля, в тому числі для здоров'я населення, від реалізації проектних рішень.

1. Методологія стратегічної екологічної оцінки

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція ЕСПО), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

01.01.2020 року відбулося введення в дію Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», згідно якого метою державної екологічної політики є досягнення доброго стану довкілля шляхом запровадження екосистемного підходу до всіх напрямів соціально-економічного розвитку України з метою забезпечення конституційного права кожного громадянина України на чисте та безпечне довкілля, впровадження збалансованого природокористування і збереження та відновлення природних екосистем.

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» був ухвалений Верховною Радою України 20 березня 2018 року та 10 квітня 2018 року підписаний Президентом України. Даний Закон вступив в дію з 12 жовтня 2018 року та встановлює в Україні механізм стратегічної екологічної оцінки (СЕО), який діє в країнах Європейського Союзу та передбачає, що всі документи державного планування повинні проходити стратегічну екологічну оцінку з урахуванням необхідних імовірних ризиків тих чи інших дій для довкілля.

В процесі проведення стратегічної екологічної оцінки проекту генерального плану с. Ярушичі Стрийська міська рада керувалась Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 року № 296 «Про затвердження Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування».

Також Стрийською міською радою було подано до органів консультування заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки та опубліковано її в ЗМІ. Протягом громадського обговорення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки (15 календарних днів) звернень, зауважень та пропозицій від органів консультування та громадськості не надходило.

2. Вид та основні цілі документу державного планування

Генеральний план села Ярушичі Стрийського району Львівської області - містобудівна документація, яка визначає принципи вирішення розвитку, планування, забудови та іншого використання території населеного пункту.

Генеральний план є одночасно видом містобудівної документації на місцевому рівні та документацією із землеустрою і призначений для обґрунтування довгострокової стратегії планування та забудови території населеного пункту, що розробляється на виконання статті 17 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності». Генеральні плани населених пунктів можуть поєднуватися з детальними планами всієї території населених пунктів або її частин.

Генеральний план населеного пункту розробляється та затверджується в інтересах відповідної територіальної громади з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів.

Генеральний план визначає основні принципи і напрямки планувальної організації та функціонального призначення території, формування системи громадського обслуговування населення, організації вулично-дорожньої та транспортної мережі, інженерного обладнання, інженерної підготовки і благоустрою, цивільного захисту території та населення від небезпечних природних і техногенних процесів, охорони навколишнього природного середовища, а також послідовність реалізації рішень, у тому числі етапність освоєння території.

Проектні рішення генерального плану охоплюють усі види діяльності, що провадяться або провадження яких заплановане в перспективі на території села Ярушичі.

До сфери охоплення СЕО проекту генерального плану села Ярушичі відноситься оцінка наслідків для довкілля, в тому числі для здоров'я населення, від реалізації проектних рішень.

Згідно Районного планування території Львівської області (Київ, 2009), територія Стрийського району, в тому числі, с. Ярушичі, входить до складу Карпатської системи розселення Львівської області з центром у м. Дрогобич. В існуючій системі розселення області та району село Ярушичі виконує роль населеного пункту, що здійснює сільськогосподарські, виробничо-комерційні функції та інші повсякденні послуги.

Згідно Районного планування території Львівської області (Київ, 2009), територія Стрийського району, в тому числі с. Ярушичі, входить до складу Карпатської системи розселення Львівської області з центром у м. Дрогобич.

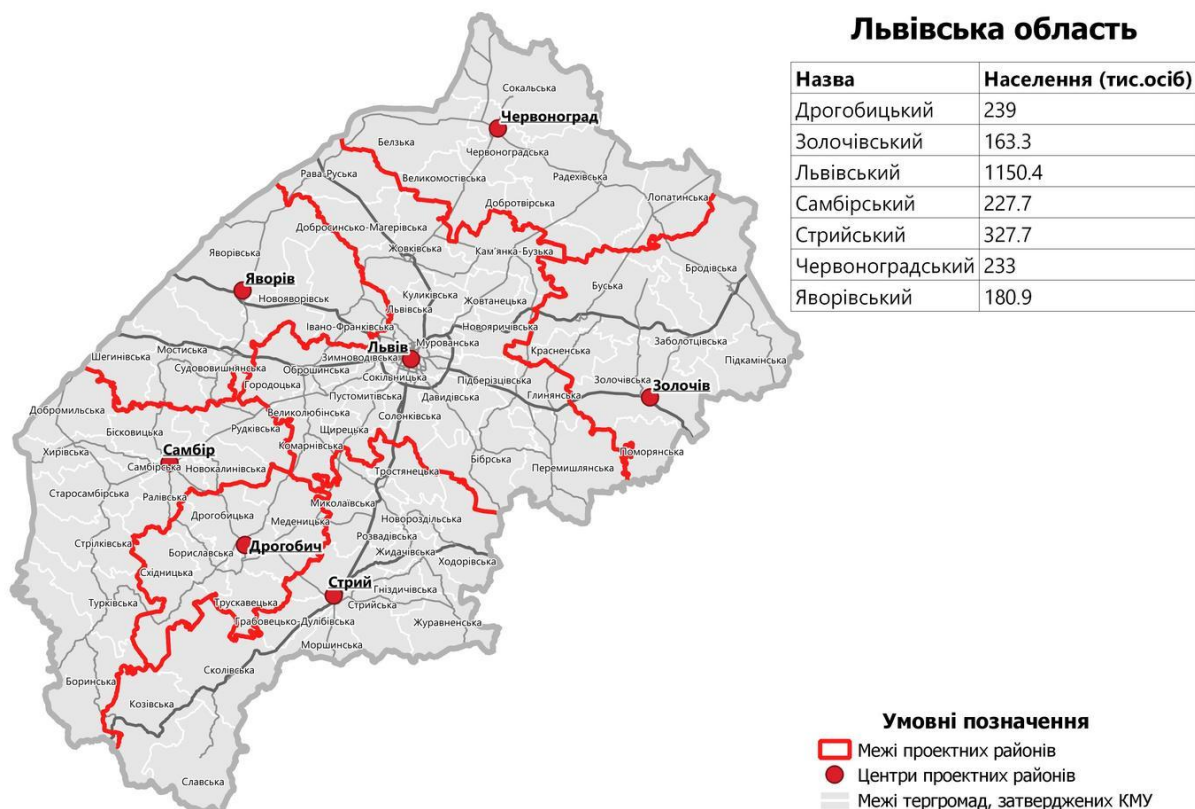
Архітектурно - планувальна композиція села базується на історично сформованому каркасі, який розвинувся на території між двома лісовими масивами. З південного заходу на північний схід протікає річка Бережниця, яка розмежовує село з лісом. Розвиток села передбачається в основному у центральній частині та на півдні.

Документ державного планування розроблений згідно Земельного Кодексу України, Законів України «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про основи містобудування», Державних будівельних норм, чинного законодавства України.

3. Характеристика існуючого стану навколишнього середовища

Загальні відомості

Стрийська міська об'єднана територіальна громада утворена 2020 року у складі 28 рад, площею 544,8 кв. км та чисельністю населення 99775 осіб.

Село Ярушичі перебуває у складі Стрийської міської об'єднаної територіальної громади, утвореної 2020 року шляхом об'єднання 28 рад, площею 551,1 кв. км та чисельністю населення 99050 осіб.

Село Ярушичі розташоване у південній частині Львівської області на відстані 14 км на схід від районного центру (м. Стрий) та за 83 км на південь від обласного центру (м. Львів). Межує на півночі із землями села Підгірці, на північному сході - з землями с. Олексичі, на півдні – з землями с. Лотатники, на заході – з землями села Підгірці. Площа території села становить понад 10,5 кв. км, чисельність постійного населення – близько 250 осіб.

Статистичні дані:

(тут і надалі – дані <http://lv.ukrstat.gov.ua>)

Наявне населення (на початок року, осіб)

Рік	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Стрийський район								
Міська та сільська місцевості	62054	62076	61974	61948	61891	61882	61396	60912
міська місцевість	2374	2383	2376	2406	2407	2396	2384	2372
сільська місцевість	59680	59693	59598	59542	59484	59486	59012	58540

Постійне населення (на початок року)

Рік	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Стрийський район								
Населення - всього, осіб								
Міська та сільська місцевості								
Обидві статі	62212	62234	62132	62106	62049	62040	61554	61070
чоловіки	29685	29723	29683	29605	29590	29641	29470	29288
жінки	32527	32511	32449	32501	32459	32399	32084	31782

Кількість живонароджених, померлих і природний приріст (скорочення) населення

Рік	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Стрийський район								
Обидві статі, осіб								
Міська та сільська місцевості								
Живонароджені	755	744	755	698	647	540	534	501
Померлі	780	840	865	868	851	859	858	965
Природний приріст, скорочення (-)	-25	-96	-110	-170	-204	-319	-324	-464
міська місцевість								
Живонароджені	33	29	32	23	15	22	20	20
Померлі	23	33	27	16	30	34	27	38
Природний приріст, скорочення (-)	10	-4	5	7	-15	-12	-7	-18
сільська місцевість								
Живонароджені	722	715	723	675	632	518	514	481
Померлі	757	807	838	852	821	825	831	927

Природний приріст, скорочення (-)	-35	-92	-115	-177	-189	-307	-317	-446
-----------------------------------	-----	-----	------	------	------	------	------	------

Забезпеченість населення житлом (на кінець року, кв.м загальної площі на одного мешканця)

Рік	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Стрийський район								
Міські поселення та сільська місцевість	23,7	24,2	24,5	25,3	26,6	27,7	28,5	29,1
Міські поселення	20,6	20,4	20,4	20,4	20,4	20,5	20,6	20,8
Сільська місцевість	23,8	24,4	24,7	25,5	26,9	28,0	28,8	29,4

Геоморфологія та ґрунти

Згідно схеми геоморфологічного районування Львівської області територія села входить до складу району передгірних горбисто-хвилястих та східчастих денудаційно-флювіальних рівнин – розчленовані долинами середні і високі тераси рік Передкарпаття з фрагментами різновисоких розчленованих денудаційних рівнин.

За геологічним складом територія належить до нерозчленованих відкладів. Для нього характерними є глини, алевроліти, пісковики, конгломерати і солі Внутрішньої зони Передкарпатського прогину. В геологічній будові населеного пункту беруть участь відклади неогенової і четвертинної систем.

Землі, що використовуються під сільське господарство (луки, рілля) виникли на місці соснових і широколистяно – соснових лісів.

Дрогобицький природно-сільськогосподарський район (ПСГР-9) розташований в південній частині області в межах Передкарпаття. Район включає землі більшої частини Дрогобицького, Стрийського та землі окремих сільських рад Жидачівського і Старосамбірського адміністративних районів.

Загальна площа Дрогобицького району становить 266,8 тис. га, із них рілля - 75,1 тис. га, багаторічні насадження - 0,4 тис. га, сіножаті - 8,9 тис. га, пасовища - 14,5 тис. га.

Район включає два основні типи передкарпатських ландшафтів: Дрогобицький та Стрийський.

Дрогобицький ландшафт займає Дрогобицьку височину. Найбільш типовими є місцевості високих розчленованих терас, що пов'язано з ріками басейну р. Дністер. Окремі блоки характеризуються хвилясто-улоговинною морфоскульптурою. Улоговини доволі широкі, а підняття між ними плоскоувалисті. В районі поширені змішані ліси з бука, граба, дуба, явора, клена, ялини і ялиці. Ґрунтовий покрив одноманітний, представлений дерново-підзолистими та підзолисто-дерновими поверхнево-оглеєними

грунтами, а в долинах головних рік - дерновими глибокими глейовими грунтами.

У Стрийському ландшафті, на відміну від Дрогобицького, долинні комплекси переважають над височинами. Доволі широкі плоскі поверхні терас річок Стрий, Свіча та Колодниця не надають передгірного характеру території і лише повсюдна присутність гірського алювію та делювію підтверджує близькість до гір.

Структура ґрунтового покриву сільськогосподарських угідь району представлена наступними агровиробничими групами ґрунтів: дерново-середньо- та сильнопідзолисті поверхнево-оглеєні суглинкові ґрунти; дерновосередньо- та сильнопідзолисті поверхнево-оглеєні супіщані та суглинкові ґрунти; лучні ґрунти; дернові опідзолені поверхнево-оглеєні ґрунти; дернові суглинкові ґрунти; лучно-болотні та торфувато-болотні; торфовища середньоглибокі та глибокі неосушені та осушені.

Сільськогосподарські угіддя району мають такі середньозважені показники бонітету ґрунтів: рілля – 17, багаторічні насадження – 13, сіножаті – 15, пасовища - 15 балів.

Для Дрогобицького природно-сільськогосподарського району характерна незначна площа особливо цінних ґрунтів, що складає лише 0,19% від ріллі області і 2,39% від площі ріллі району. Серед цінних тут переважають підзолисто-дернові ґрунти легко- і середньосуглинкові, які займають до 70% всіх особливо цінних ґрунтів. Серед інших цінних ґрунтів слід відмітити дерново-підзолисті поверхнево-оглеєні легкосуглинкові та торфовища середньоглибокі та глибокі осушені. Бонітетна оцінка цих ґрунтів досить низька і складає лише 22 бали, при бонітетній оцінці всієї ріллі району 17 балів.

Гідрологічна мережа

Гідрографічна сітка с. Ярушичі представлена річкою Бережниця.

Бережниця (Березниця) - річка в Україні, права притока Дністра (басейн Чорного моря). Протікає в межах Івано-Франківської та Львівської областей. Бере початок в Українських Карпатах, між східними відрогами масиву Сколівські Бескиди, на північ від села Тисова. Тече переважно на північний схід, у пригірловій частині повертає на схід і південний схід. Впадає до Дністра на схід від села Млиниська.

Довжина - 59 км, площа басейну - 169 км². Похил річки - 5 м/км. Заплава у верхів'ї завширшки 50-80 м, у пониззі 200-500 м. Річище завширшки 3-6 м, максимально 18 м. У верхів'ї багато перекатів, глибина на перекатах - до 1 м. Живлення мішане, з переважанням дощового. Характерні весняні та літньо-осінні паводки. Льодостав від середини грудня до середини березня.

Серед приток - невеликі потічки. На Бережниці споруджено греблі; є ставки для розведення риби; на окремих ділянках укріплено береги (понад 13 км).

Над річкою розташовані місто Моршин, смт. Дашава і декілька сіл, в т.

ч. і Ярушичі, тому даний населений пункт забезпечений водними ресурсами в необхідній кількості.

Клімат

Клімат району розміщення с. Ярушичі помірно-континентальний, з м'якою зимою, тривалою вологою весною, нежарким дощовим літом і теплою, порівняно сухою осінню. Для цієї зони характерні низький атмосферний тиск і висока вологість повітря. Переважаючими для території є атлантичні повітряні маси, які сумісно з впливом метеорологічних факторів викликають часті, іноді зливові дощі, швидко зміну погоди та обумовлюють нестійкий сніговий покрив (передкарпатський клімат – вдень температура зовнішнього повітря піднімається до максимальних показників, а вночі різко опускається до мінімальних). Атмосферна циркуляція зумовлена надходженням протягом року циклонів та антициклонів. Вітри переважають західних, північно-західних і південно-західних напрямків.

Флора і фауна

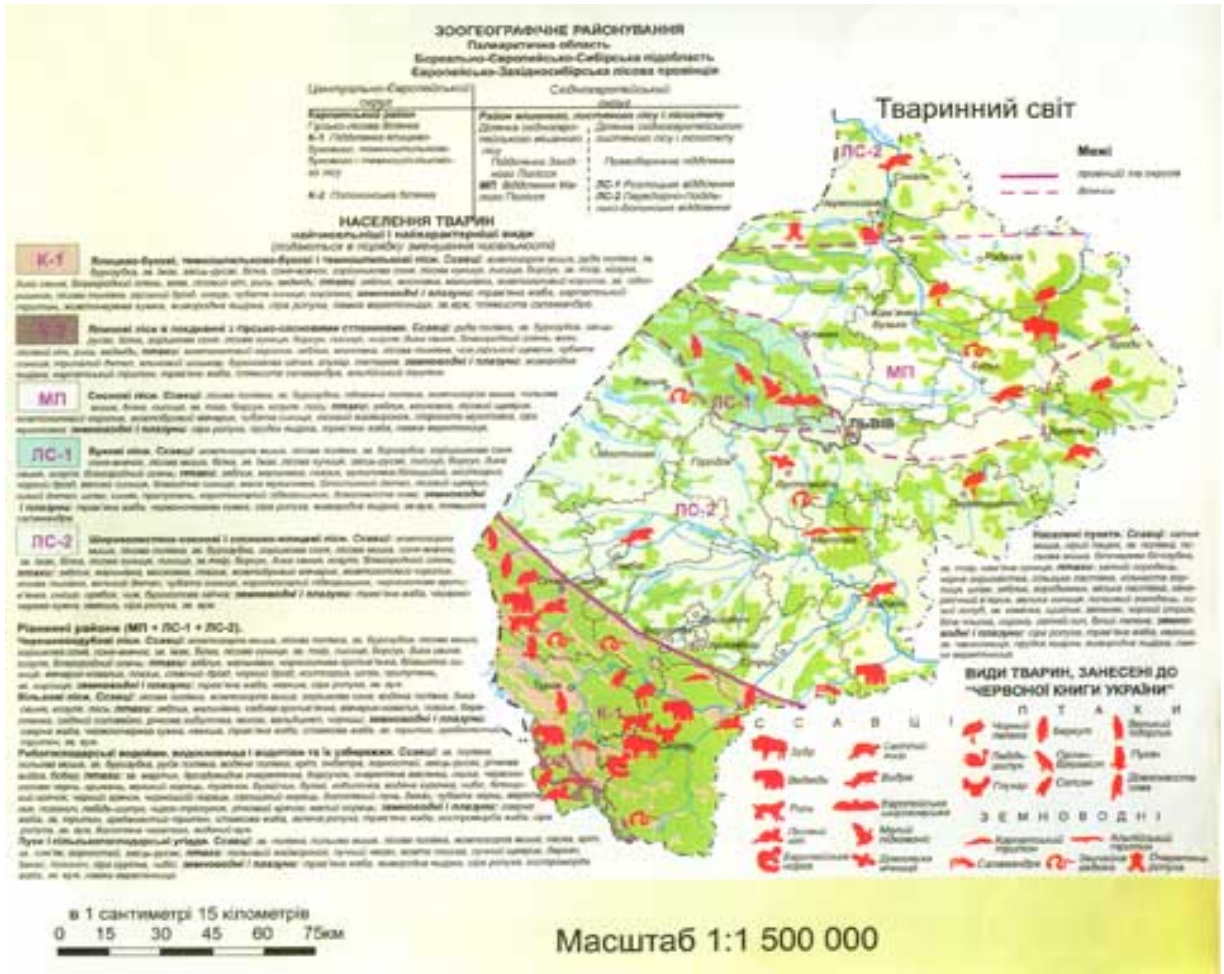
Територія села входить до групи передкарпатських ландшафтів, які характеризуються як передгірно–рівнинні, з переважанням схилових (делювіальних) і річкових (альювіальних) відкладів. Існування тут такого ландшафту створює передумови для формування типової флори та фауни.

Загалом на поширення ботанічних та екологічних груп рослин впливають едафічні та гідрологічні фактори. На зволжених та заболочених територіях, що прилягають до річки Бережниця та приток, формуються гігрофіти, а на нормальних, оптимальних за едафічно-гідрологічними показниками – мезофіти.

Згідно зоогеографічного районування дана територія знаходиться в Східноєвропейському окрузі Передгірно – Подільсько – Волинського відділення, для якого характерні широколистяно-соснові і сосново-ялицеві ліси.

Видовий склад представників тваринного світу в межах Львівської області поки-що досить різноманітний, бо для цього існують природні передумови і господарське сприяння. Разом з цим зберігається загальна тенденція до скорочення популяцій, їх вимушеної міграції або зникнення через надмірні природоперетворювальні діяння: масове осушення заболочених територій, інтенсивні лісорозробки, будівництво гребель та ставів, хімізацію сільського господарства, застосування швидкохідної техніки для сінокосіння, оранки, оприскування і т.д.

Хоч живі організми тваринного світу дуже мобільні і, на відміну від рослин, не прикріплені до певного місця, просторове поширення їх має обмеження, що виявляється через зміну загальної чисельності представників виду (популяції), скупченість проживання і зустрічність (За Шаблій О.І., Муха Б.П., Гурин А.В., Зінкевич М.В.).

За геоботанічним районуванням територія Львівської області поділена між трьома геоботанічними провінціями Європейської широколистяної області. Територія опрацювання відноситься до Центральноєвропейської провінції (у межах України — її Східнокарпатська гірська підпровінція) з Турківсько-Старосамбірським районом буково-ялицевих лісів; Бориньсько-Славським — смереково-ялицево-букових лісів (цей район охоплює Верхньодністровські і Сколівські Бескиди); Добромильським — дубово-ялицевих, ялицево-букових і дубових лісів; Меденицьким — дубових лісів, боліт і лук; Дрогобицько-Стрийським — дубових лісів, річководолинної рослинності й лук, у якій маємо Турківський, Старосамбірський, Сколівський, Дрогобицький, Самбірський, Мостиський, Стрийський, Жидачівський і Миколаївський адміністративні райони. Разом із великим флористичним багатством Центральноєвропейської провінції, зокрема ендемічними, реліктовими й погранично-ареальними центральноєвропейськими видами, виявлені значні втрати флори. Вже говорилося про зникнення на цій території видів *Lycopodium complanatum*, *L. issleri*, *Selaginella helvetica*, рідко трапляються тут *Pinguicula alpina*, *P. bicolor*, залишилися поодинокі оселища *Botrychium lunaria*, *Taxus baccata*, *Syringa*

josikaea, Arnica montana, очевидно, вже зник Juncus bulbosus. Серед загрожених видів згадаємо Gentiana laciniata, Colchicum autumnale, Atropa belladonna й багато видів орхідних. Під особливою загрозою у цій провінції опинилися декоративні ранньоквітучі види — Crocus heuffelianus, Fritillaria meleagris, Leucojum vernum, Scilla bifolia, що їх зривають для букетів і продажу (За К. Малиновським).

На заході України поширено орієнтовно 26500 видів тварин, які належать до підцарства найпростіших (Protozoa), типів губок (Porifera), кишковопорожнинних (Coelenterata), плоских (Plathelminthes), круглих (Nemathelminthes), кільчастих (Annelides), червів, м'якунів (Mollusca), членистоногих (Arthropoda), підтипу хребетних (Vertebrata). До останнього типу у складі фауни Львівщини зараховано 341 вид, зокрема: риб та круглоротих — 47, земноводних — 16, плазунів — 8, птахів — 199, ссавців — 71. Представники фауни Львівщини — мобільні види, які активно змінюють свої місця перебування у зв'язку з докорінною трансформацією середовища існування. Саме тому збіднюється видове розмаїття тваринного населення Львівщини, чимало видів стає рідкісними і їх заносять до Червоної книги України. У фауні хребетних Львівщини присутні західноєвропейські, східноєвропейські, арктоальпійські, середньоазійські, середземноморські види, що зумовлене розміщенням Львівської області на межі гірських та рівнинних районів, на вододілі річкових систем Балтійського та Чорного морів. У наш час фауна тісно пов'язана не лише з природним середовищем існування, зокрема з територією та рослинністю, а й значним впливом на неї людської діяльності (За К. Татаринцев).

4. Екологічні проблеми території, в тому числі ризики впливу на здоров'я населення

Екологічний паспорт Львівської області (2020 рік) визначає основні чинники та критерії для визначення основних екологічних проблем:

1) Забруднення атмосферного повітря викидами забруднюючих речовин від промислових підприємств та автотранспорту.

2) Забруднення водних об'єктів скидами забруднюючих речовин із зворотними водами промислових підприємств, підприємств житловокомунального господарства.

3) Проблеми щодо умов скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти.

4) Забруднення підземних водоносних горизонтів.

5) Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону.

6) Підтоплення земель та населених пунктів регіону.

7) Поводження з відходами I-III класів небезпеки.

8) Утилізація відходів гірничодобувної, металургійної, енергетичної та інших галузей промисловості.

9) Організація контролю радіаційної безпеки щодо впливу на навколишнє природне середовище АЕС, об'єктів з радіоактивними відходами, при ліквідації накопичувачів (хвостосховищ) відходів виробництв з підвищеними рівнями радіоактивності та рекультивації земель, що мають радіоактивне забруднення.

10) Поширення екзогенних геологічних процесів.

11) Охорона, використання та відтворення дикої фауни і флори.

12) Проблеми природно-заповідного фонду.

Екологічні проблеми Львівщини, як і усіх регіонів України, потребують невідкладного вирішення, зокрема:

1) Проблеми, що вимагають вирішення на міжнародному рівні:

- адаптація законодавства України до стандартів законодавства Європейського Союзу;

- проблема утилізації токсичних відходів, імпортованих у Львівську область з Угорщини.

2) Проблеми загальнодержавного значення:

- забруднення гідросфери скидами стічних вод промислових підприємств і комунально-побутовими стічними водами;

- проблеми переробки відходів гірничодобувної, енергетичної та ін. галузей промисловості;

- невинесення в натуру і картографічний матеріал водоохоронних зон і прибережних захисних смуг.

- забруднення атмосферного повітря підприємствами пов'язано недотриманням вимог експлуатації пилогазоочисного устаткування, невиконанням у встановлені терміни заходів щодо зниження обсягів викидів до нормативного рівня; низькими темпами впровадження сучасних

технологій очищення викидів; відсутністю ефективного очищення викидів підприємств від газоподібних домішок. Шляхи вирішення є надання підприємствам податкових, кредитних та інших пільг у разі впровадження ними енерго- і ресурсозберігаючих технологій, участь держави у фінансуванні екологічних заходів і будівництві екологічного призначення; в генеральних планах населених пунктів передбачити розв'язки транспортних шляхів та об'їздних доріг, запровадити встановлення каталізаторів та автомобілях старого випуску.

- зменшити забруднення довкілля викидами транспортних засобів шляхом створення мережі постійних контрольно-регулювальних постів на автошляхах, де проводилися б як контрольні заміри так і регулювання паливної апаратури двигунів внутрішнього згорання. Забезпечити більш жорсткіший контроль з боку контролюючих органів за експлуатацією пилогазоочисного обладнання та стабільного технологічного режиму підприємств.

- будівництво сучасних полігонів з утилізації побутових відходів та санація існуючих сміттєзвалищ, що вичерпали свій ресурс або експлуатуються з грубими порушеннями норм екологічної безпеки.

3) Проблеми місцевого значення:

- порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок області;
- підтоплення територій області;
- забруднення підземних водоносних горизонтів;
- проблема шахтних і кар'єрних вод;
- поширення екзогенних геологічних процесів;
- будівництво сучасних полігонів з утилізації побутових відходів та санація існуючих сміттєзвалищ, що вичерпали свій ресурс або експлуатуються з грубими порушеннями норм екологічної безпеки;
- запланувати заходи щодо створення мережі пунктів спостережень та/або вдосконалення наявних мереж спостереження за якістю атмосферного повітря, які будуть відповідати європейським вимогам моніторингу.

4) Проблеми, вирішення яких не потребує залучення значних матеріальних (фінансових) ресурсів:

- збереження лісів;
- розвиток природно-заповідної справи;
- екологічна грамотність населення.

Заявою про визначення обсягу СЕО генерального плану села Ярушичі окреслено основні виявлені та потенційні екологічні проблеми на території опрацювання:

Екологічна сфера	Екологічна проблема
Атмосферне повітря	Забруднення атмосферного повітря автотранспортом. Промислове забруднення.

Водні ресурси	Забруднення місцевих водойм.
Здоров'я населення	Якість питної води. Вплив забрудненого повітря на здоров'я населення.
Поводження з відходами	Відсутність роздільного збору ТПВ. Локальні несанкціоновані сміттєзвалища.
Ґрунти та надра	Забруднення ґрунтів відходами виробництва. Забруднення ґрунтів хімічними речовинами.

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення

Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України 5 серпня 2020 р. № 695, є основним планувальним документом для реалізації секторальних стратегій розвитку, координації державної політики у різних сферах, досягнення ефективності використання державних ресурсів у територіальних громадах та регіонах в інтересах людини, єдності держави, сталого розвитку історичних населених місць та збереження традиційного характеру історичного середовища, збереження навколишнього природного середовища та сталого використання природних ресурсів для нинішнього та майбутніх поколінь українців.

У цій Стратегії запроваджено нові підходи до державної регіональної політики у новому плановому періоді, а саме: перехід до територіально спрямованої політики розвитку на основі стимулювання використання власного потенціалу територій, надання підтримки окремим територіям, що характеризуються особливими проблемами соціально-економічного розвитку, високим історико-культурним потенціалом, екологічними умовами та потребами охорони навколишнього природного середовища.

Відповідно до Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» основними засадами державної екологічної політики є:

- збереження такого стану кліматичної системи, який унеможливить підвищення ризиків для здоров'я та благополуччя людей і навколишнього природного середовища;
- досягнення Україною Цілей Сталого Розвитку (ЦСР), які були затверджені на Саміті Організації Об'єднаних Націй зі сталого розвитку у 2015 році;
- сприяння збалансованому (сталому) розвитку шляхом досягнення збалансованості складових розвитку (економічної, екологічної, соціальної), орієнтування на пріоритети збалансованого (сталого) розвитку;
- інтегрування екологічних вимог під час розроблення і затвердження документів державного планування, галузевого (секторального), регіонального та місцевого розвитку та у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля;
- міжсекторальне партнерство та залучення заінтересованих сторін;
- запобігання виникненню надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру, що передбачає аналіз і прогнозування екологічних ризиків, які ґрунтуються на результатах стратегічної екологічної оцінки, оцінки впливу на довкілля, а також комплексного моніторингу стану навколишнього природного середовища;

- забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги на території України, підвищення рівня екологічної безпеки в зоні відчуження;
- забезпечення невідворотності відповідальності за порушення природоохоронного законодавства;
- застосування принципів перестороги, превентивності (запобігання), пріоритетності усунення джерел шкоди довкіллю, "забруднювач платить";
- відповідальність органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування за доступність, своєчасність і достовірність екологічної інформації;
- стимулювання державою вітчизняних суб'єктів господарювання, які здійснюють скорочення викидів парникових газів, зниження показників енерго- та ресурсоємності, модернізацію виробництва, спрямовану на зменшення негативного впливу на навколишнє природне середовище, у тому числі вдосконалення системи екологічного податку за забруднення довкілля та платежів за використання природних ресурсів;
- упровадження новітніх засобів і форм комунікацій та ефективної інформаційної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

При розробленні генерального плану враховуються сучасні соціальні та екологічні стандарти при розрахунку площ районів житлової, промислової, комерційної забудови, інженерної і соціальної інфраструктури, необхідної для функціонування, сталого та гармонійного розвитку поселення.

До соціальних стандартів, для виконання яких резервуються відповідні території, відносяться будівлі культурного та побутового обслуговування, навчальні заклади (школи, дитячі садки), приміщення та будівлі медичного обслуговування, комунальні об'єкти, що гарантують необхідний санітарний режим у населеному пункті і відповідають сучасним стандартам екологічної безпеки.

6. Опис наслідків для довкілля

При складанні заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки визначено основні фактори впливу на довкілля, пов'язані із розробленням генерального плану села Ярушичі Стрийського району Львівської області:

Забруднення навколишнього середовища побутовими та промисловими відходами

Правильне поводження з відходами першочергово передбачає запобігання їх утворенню. На етапі планування в більшості випадків передбачається організація системи роздільного збору відходів та їх своєчасного видалення, коли побутові та експлуатаційні відходи передаються на утилізацію або переробку спеціалізованим організаціям, та/чи загальне впорядкування території.

В даний час санітарна очистка в населеному пункті проводиться на підставі укладених договорів. Загальний об'єм ТПВ, що вивозиться, становить 102 тонн на рік.

На проєктний період передчається організувати планово-подвірну систему очистки з вивозом сміття на полігон твердих побутових відходів згідно угод зі спеціалізованою організацією.

Загальне накопичення побутових відходів по селі вираховується виходячи з норми накопичення на одного мешканця – 280 кг/рік (ДБН-360-92**) і становитиме 149 тонн/рік.

Хімічне забруднення

Найвища ($p < 0,05$) частка населення, що мешкає в сприятливих умовах довкілля, тобто там, де рівень забруднення будь-яким ксенобіотиком не перевищує 80% від гігієнічного нормативу, відмічається в Західному, Північному і Центральному регіонах (25,3-39,6%), а найнижча ($p < 0,05$) — у Східному (4,2%) та Південному (6,4%). Екологічні умови проживання суттєво розрізняються і в межах окремих регіонів України. Гігієнічна характеристика стану хімічного забруднення харчових продуктів, вироблених з місцевої сировини, дозволила встановити певні регіональні особливості. Найвищий рівень їх контамінації важкими металами (12,9-15,6% аналізів з перевищенням регламентів) та пестицидами (8,5-15,8%) відзначений у Східному і Південному регіонах, в той час як нітратами — у Західному, Північному і Центральному (9,0-12,8%).

Державна система моніторингу є важливою інформаційною системою, що здійснює збір, збереження та оброблення інформації про стан та якість вод для відомчої та комплексної оцінки і прогнозу стану водних ресурсів, вироблення обґрунтованих рекомендацій для прийняття ефективних управлінських рішень. Держводагенство здійснює радіологічний та гідрохімічний моніторинг якості води поверхневих водних об'єктів.

Моніторинг якості поверхневих вод в Україні здійснювався за адміністративним принципом, відносно нещодавно відбувся перехід на басейновий принцип.

На основі досліджень гідрохімічного режиму приток Дністра – річок Колодниця, Бережниця та Верещиця, засольовим складом води встановлено, що мінералізація відбиває фізикогеографічні умови формування стоку і коливається у середньому в межах від 193,7 до 586,3 мг/дм³, при цьому склад іонів на 25–30 % складають хлориди, сульфати, калій, натрій. Тому річкові води басейну верхнього Дністра за природними умовами відповідають, згідно із класифікацією О. О. Альокіна, гідрокарбонатному класу, групі кальцію, II–III типів. Хлориди й сульфати завдяки своїй високій розчинності наявні у всіх природних водах у формі натрієвих, кальцієвих і магнієвих солей. Значення вмісту хлоридів у досліджуваних річкових водах коливається від 10,6 мг/дм³ до 39,0 мг/дм³, що в межах норми (350 мг/дм³). Значення вмісту сульфатів коливається від 25,3 мг/дм³ (р. Колодниця, витік) до 114,4 мг/дм³ (р. Верещиця, гирло), що перевищує норму (100 мг/дм³) і погіршує якість води. При концентраціях сульфатів 100 мг/дм³ і більше у тварин відбуваються порушення секреторної діяльності шлунку, процесів всмоктування і перетравлювання їжі. Ці іони надходять до річкових вод не лише природним шляхом, а й зарахунок господарської діяльності людини, тому можуть бути використані у гідрохімічних дослідженнях як показники-індикатори господарського впливу на хімічний склад водних об'єктів (*Тут і надалі - за О. Гичка*).

Фізичний вплив (акустичне, світлове забруднення тощо)

Шум - одна з форм фізичного (хвильового) забруднення навколишнього середовища. За сучасних умов боротьба з шумом є технічно важкою і дорогою. Важливо знищувати джерела шуму, створювати безшумні або мал шумні машини і технологічні процеси, транспортне й промислове устаткування. В якості допустимих норм встановлюють такі рівні шуму, дія яких протягом тривалого часу не викликає зниження гостроти слуху і забезпечує задовільну розбірливість мови на відстані 1,5 м від співрозмовника. Допустима межа сили звуку в залежності від умов - 45-85 дБ. Звукові хвилі частотою нижче 16 Гц сприймаються людиною не як звук, а як вібрація. Тривалі вібрації завдають великої шкоди здоров'ю. У складі шуму, разом із звичайними звуковими сигналами, можуть бути одночасно представлені інфразвуки та ультразвуки, які здійснюють додатковий шкідливий вплив на організм людини. Світлове забруднення — це фізичний ефект, який порушує стан природного освітлення. Головна проблема полягає в надмірному використанні штучних джерел світла й додатковому освітленні прилеглих зон, окрім конкретних. Наслідки антропогенного впливу можуть бути інтерпретовані як утворення відходів: первинних (безпосередніх «залишків» невикористаного продукту біосфери, в тому числі порушених) і вторинних (забруднень різного виду). До вторинних відходів відносяться

синтезовані людиною, але чужі природним системам речовини. За розрахунками фахівців, антропогенне навантаження в цілому на природне середовище подвоюється кожні 10-15 років.

Нормативна забезпеченість зеленими насадженнями загального користування становить для сільських поселень і даного кліматичного району 12 м.кв. на мешканця для зелених насаджень загального користування в межах населеного пункту. Передбачена проектом площа зелених насаджень загального користування становить 9,2 га. Організація озеленення передбачається переважно в районі річки Бережниця.

Соціальний вплив (водопостачання, умови побуту та праці тощо)

Одним з визначальних факторів, які відіграють важливу роль у розвитку населених пунктів, є розвинута інженерна інфраструктура. До інженерної інфраструктури селища відносять: водопостачання, каналізування, санітарну очистку, тепло-, газо-, електропостачання, а також телефонізацію і радіофікацію.

Водопостачання

На даний час с. Ярушичі забезпечене централізованим водопостачанням, також в селі налічується 30 малодебітних шахних колодязів.

Генеральним планом в селі передбачається подальший розвиток централізованої системи водопостачання, до якої слід підключити всіх споживачів села. Вода в селі буде використовуватися на господарсько-побутові потреби населення, на полив зелених насаджень, на потреби тваринництва. Норми водоспоживання на господарсько-побутові потреби населення з врахуванням ступеня благоустрою забудови та кліматичних умов становлять 200 л./жителя та 5% необлічені витрати.

Господарсько-побутова каналізація

В даний час в с. Ярушичі централізованої каналізації немає. Населення села здебільшого користується дворовими вбиральнями з водонепроникними вигребами, рідкі нечистоти утилізуються на присадибних ділянках.

На проектний період в селі передбачається будівництво централізованої каналізації, яка повинна охопити всю забудову села. Пропонується відводити стоки до КОС, що знаходяться за межами населеного пункту. Поверхневі стоки після очистки масловловлювачами пропонується випускати в мережу відводу дощових стоків села.

Газопостачання

Село Ярушичі газифіковане повністю, газопостачання села здійснює ТОВ «Львівгаз» від газопроводу середнього тиску. Газифікація села здійснюється системою двох тисків: середнього та низького.

Генеральним планом передбачено подальший розвиток газових мереж.

Теплопостачання

На період розроблення генерального плану населення села для забезпечення теплом використовувало кафельні печі, індивідуальні (поквартирні) твердопаливні двохконтурні котли.

На проєктний період теплопостачання села зберігається по існуючому стану, для збільшення ефективності існуючих джерел тепла рекомендовано провести заміну кафельних печей та індивідуальних (поквартирних) твердопаливних двохконтурних котлів на сучасні автоматизовані двохконтурні котли на твердому/альтернативному паливі.

Електропостачання

Село Ярушичі електрифіковано повністю, постачальником є ПрАТ «Львівобленерго». Електропостачання села від джерела живлення до споживачів здійснюється по повітряних ЛЕП – 10 кВт через ТП – 10/0,4 кВ.

На наступних етапах проєктування необхідно розробити схему електромережі 10 кВ села, в якій детально проробити проєкт реконструкції існуючої мережі 10 кВ, ув'язавши її з проєктними пропозиціями для нової житлової забудови і об'єктів соціальної інфраструктури.

Телефонізація

В даний час в с. Ярушичі налічується 43 телефонні абоненти. Абонентів обслуговує Львівська філія ПАТ «Укртелеком».

Згідно розрахунків, необхідна кількість телефонів для села складатиме 130 шт, тому необхідно встановити в приміщенні, передбаченому до проєктування відділення зв'язку, АТС ємністю 130 номерів. Ємність кабельної каналізації електрозв'язку повинна враховувати потреби для забезпечення послуг телефонного зв'язку, доступу до мережі Інтернет, кабельного телебачення, диспетчеризації.

Поверхневі та підземні води

Екологічний стан поверхневих вод Львівської області викликає значне занепокоєння. Проблема якості питної води була важливою завжди, її актуальність у період великого техногенного впливу на природу не викликає жодних заперечень. Поверхневі води, передусім річки, зазнають впливу численних точкових та дифузних джерел забруднення. Для збереження якості природних водних об'єктів необхідно вживати заходів щодо попередження їх деградації. Чистота води у річці безпосередньо залежить від господарських об'єктів, розташованих у її басейні. До основних забруднювачів поверхневих вод відносять промислові, аграрні та комунальні підприємства. Стічні води перед спуском у відкриті водойми повинні піддаватися багатоступеневому очищенню з метою приведення численних показників до нормативних величин. Незадовільний стан води обумовлений недотриманням підприємствами технологічного процесу, екологічних та санітарних норм, відсутністю ефективних очисних споруд чи недосконалими очисними технологіями. Для моніторингу та оцінки якості вод використовують систематичний та епізодичний контроль у місцях розташування джерел стічних вод танижче за течією. Для отримання максимального ефекту контроль якості має бути усестороннім і неперервним.

Інтенсивне використання в народному господарстві як самих річок, так і їх водозборів порушує їх природний гідрохімічний та гідробіологічний режими, зменшує водність, глибину, ріки замулюються, заростають,

збільшується їх евтрофікація. Досить актуальними і важливими сьогодні є проблема забруднення та гідроекологічний аналіз малих річок, що створюють передумови зональної закономірності формування ресурсів стоку якості води великих річок. Малі річки формують водні ресурси, гідрохімічний склад та якість водосередніх і великих річок, є складовими природних ландшафтів, сприяють господарській діяльності населення. Внаслідок постійно зростаючого промислового і побутового забруднення, розорювання водозборів і заплав та гідротехнічної меліорації, знищення лісів у долинах рік тощо, велика кількість водотоків і малих річок сьогодні знаходиться на різних стадіях деградації. Якість води в них постійно погіршується. Багатьом з них загрожує повне зникнення.

Ґрунт та надра

Інтенсивне використання природних ресурсів, що посилюється кожного року, призвело до значного порушення природного комплексу і появи шкідливих для людини і народного господарства процесів ерозії ґрунтів, забруднення повітря, джерел водопостачання тощо.

Охорона і оздоровлення оточуючого середовища забезпечується комплексом захисних заходів, в основі яких закладена система державних законодавчих актів і нормативна регламентація планування, забудови і благоустрою населених місць.

Заходи з інженерної підготовки території включають в себе як загальні – вертикальне планування (передбачається на ділянках проєктованої забудови, а також по вулицях, що запроектовані, або підлягають реконструкції), організацію відведення дощових і талих вод (передбачається здійснити закритою водовідвідною системою), так і спеціальні - інженерний захист від підтоплення підземними водами та затоплення паводковими водами (зокрема, підсіпка території), освоєння заболочених територій, боротьба з яроутворенням.

Зниження якості атмосферного повітря

Транспортно-дорожній комплекс – одне з найпотужніших джерел забруднення навколишнього середовища. Гази, які виділяються внаслідок спалювання палива у двигунах внутрішнього згорання, містять більше 200 найменувань шкідливих речовин, у тому числі канцерогени. Нафтопродукти, залишки від стертих шин та гальмівних колодок, сипкі і пилові вантажі, хлориди, які використовують для посипання доріг взимку, забруднюють придорожні смуги та водні об'єкти. Вихлопні газы накопичуються у нижніх шарах атмосфери, тобто шкідливі речовини знаходяться в зоні дихання людини. Тому автомобільний транспорт варто віднести до категорії найнебезпечніших джерел забруднення повітря поблизу автодоріг. Відпрацьовані газы двигунів автомобілів містять висококонцентровані токсичні компоненти, що є основними забруднювачами атмосфери. Час, протягом якого шкідливі речовини природним чином зберігаються в атмосфері, оцінюється від десяти діб до півроку.

Основною транспортною вулицею села, по якій здійснюються зв'язки та

виходи на зовнішні напрямки, є вулиця Сонячна.

На розрахунковий період передбачається будівництво нових та реконструкція існуючих вулиць і доріг. З метою забезпечення безпеки руху транспорту та пішоходів генплан передбачає реконструкцію існуючих вулиць і доріг з влаштуванням нормативних елементів поперечного профілю та будівництво гаражів для постійного і стоянок для тимчасового зберігання автомобілів.

Флора та фауна

З огляду на характер планованої діяльності, значного впливу на місцеву флору та фауну очікується.

Тривалі антропогенні зміни призвели до значного скорочення, а в окремих районах і до зникнення корінних типів лісів. Похідні угруповання загалом і, особливо, сформовані у невластивих їм умовах, малостійкі до вітровалів, ушкоджуються фіто- і ентомошкідниками. Наслідками змін також є утворення на місці високопродуктивних лісів мозаїки вторинних ценозів з бідним видовим складом, спрощеними вертикальною і горизонтальною структурами ланцюгами живлення, низькими запасами органічної маси, високою ентропією і слаборозвинутим гомеостазисом.

Завдяки процесам адаптації, які спрямовані на підтримання збалансованості у системі «популяція – середовище», досягається збереження гомеостазу. Процеси адаптації активуються за умови, коли у такій системі виникають істотні зміни, забезпечуючи новий гомеостатичний стан, що супроводжується оптимізацією функцій. Оскільки біосистеми і середовище перебувають у динамічній нестійкій рівновазі, їхні стани змінюються постійно, а відповідно постійно відбуваються процеси адаптації.

Адаптації спрямовані не лише на повніше освоєння існуючих ніш, але й на формування нових ніш, чим забезпечується ефективне використання ресурсів. Конкуренційні відносини призводять до формування нових трофічних ланцюгів, зміни стратегії популяцій щодо просторового розподілу, сезонного розвитку, зміни життєвих форм, біоморф тощо (За К. Малиновським).

Технологічні ризики/аварії, що можуть вплинути на здоров'я населення

За останні роки на території Стрийської об'єднаної територіальної громади спостерігається збільшення надзвичайних ситуацій природного характеру, зокрема, пов'язаних із складними погодними умовами, що супроводжувалися сильними опадами у вигляді снігу та дощу, шквальними поривами вітру. Все частіше виникають надзвичайні ситуації специфічного характеру на спеціальних об'єктах, дорожньо-транспортні пригоди, виїзди рятувальників для допомоги жителям міста та інші небезпечні події.

Стан забезпечення пожежної безпеки населення та об'єктів різних форм власності знаходиться в прямому зв'язку з соціально-економічними процесами, що відбуваються в суспільстві. З кожним роком збільшуються матеріальні збитки від пожеж, які все частіше загрожують життю і здоров'ю людей. При збереженні існуючих тенденцій в найближчі роки можна

очікувати подальше зростання кількості пожеж, випадків загибелі та травмування людей на них. *(За даними Цільової Програми захисту населення і території від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на території Стрийської об'єднаної територіальної громади на 2021 рік).*

На даний момент пост пожежної охорони знаходиться в смт. Дашава, що знаходиться на віддалі 6,0 км від села. Радіус обслуговування пожежної команди складає 3 км та не перекриває с. Ярушичі. Враховуючи ці фактори, проєктом генплану пропонується розташування пожежного депо на 1 машину в центральній частині села та передбачені пожежні резервуари, пірси для забору води пожежними машинами.

Транскордонний вплив

Транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, - відсутні.

7. Заходи, що передбачені для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документу державного планування

Охорона і оздоровлення оточуючого середовища забезпечується комплексом захисних заходів, в основі яких закладена система державних законодавчих актів і нормативна регламентація планування, забудови і благоустрою населених місць.

Санітарний та екологічний стан населеного пункту характеризується факторами, які впливають на розвиток житлової та громадської зон, відповідають за комфортність умов проживання населення в існуючій забудові.

Домістобудівних заходів регулювання основних показників якості навколишнього середовища **відносяться:**

- функціональний розподіл території з врахуванням переважаючих вітрів;
- раціональне планування вулично-дорожньої мережі для захисту від шуму та загазованості території та використання існуючого рельєфу;
- вибір під забудову добре провітрюваних територій.

Для **зменшення загазованості** на вулицях і дорогах пропонується застосувати наступні технічні заходи:

- переведення автомобільного транспорту на екологічно чисте паливо (в рамках державних програм);
- покращення експлуатації транспортних засобів і встановлення контролю за вмістом шкідливих речовин в вихлопних газах.

Одним з важливих заходів, що забезпечуватимуть **захист водного басейну** від забруднення, є захист ґрунтових та поверхневих вод від забруднення. Заходи з інженерної підготовки території включають в себе як загальні – вертикальне планування, організацію відведення дощових і талих вод так і спеціальні - інженерний захист від підтоплення підземними водами, від затоплення паводковими водами, освоєння заболочених територій, боротьба з яругами.

При цьому повинні бути виконані такі основні вимоги:

- максимальне збереження існуючого рельєфу;
- максимальне збереження ґрунтів та деревних насаджень;
- відведення поверхневих вод із швидкостями, які виключають ерозію ґрунтів;
- мінімальний обсяг земляних робіт;
- мінімальний дебалансу земляних мас;
- збереження й використання ґрунтового шару при насипах і виїмках.

Вертикальне планування території передбачається на ділянках проєктованої забудови, а також по вулицях, що запроектовані або підлягають реконструкції. Організацію поверхневого стоку передбачається здійснити закритою водовідвідною системою.

З огляду на рельєф території, особливої уваги потребує боротьба з яроутворенням. Проектом генплану передбачено влаштування укріплених водовідвідних лотків з метою запобігання розвитку ерозійних процесів на ділянках з критичними ухілами поверхні.

З метою **покращення санітарно-гігієнічних умов для проживання** планування прибережно-захисної смуги проводиться таким чином, щоб унеможливити потрапляння забруднюючих речовин чи ґрунтових зсувів у русло струмків. Для запобігання можливому паводковому підтопленню передбачається розчищення дна струмка та укріплення берегів існуючих ставів та планування їх прибережно-захисної смуги таким чином, щоб унеможливити потрапляння забруднюючих речовин чи ґрунтових зсувів у стави.

На ділянках, які характеризуються високим рівнем стояння ґрунтових вод або відсутністю мінімальних ухилів, потрібних для водовідведення, пропонується підсипка території.

Щоб підтримати нормальний **санітарний стан ґрунтів** передбачається вдосконалення санітарної очистки селища, каналізування всієї забудови, що дозволить ліквідувати забруднення ґрунтів стоками. Зменшення долі забруднюючих речовин, що попадають в ґрунт з атмосфери, передбачено заходами по захисту повітряного басейну від забруднення.

Щоб забезпечити **захист** забудови **від шуму**, генеральним планом передбачено розміщення житлової та громадської забудови поза межами зон, де перевищені допустимі рівні шуму.

Проектом також передбачається впорядкування вуличної мережі, комплексний благоустрій села.

Планувальні обмеження села Ярушичі:

- межа бальнеологічного курорту Моршин (третя зона округу охорони курорту);
- санітарно-захисна зона від кладовища, що закривається – 100 м;
- санітарно-захисна зона від проектованого кладовища – 300 м;
- прибережна смуга від р. Бережниця – 25 м;
- прибережна смуга від струмків, канав – 3м, 6м, 10 м;
- охоронна зона від насосної станції – 10м;
- охоронні зони дроту ЛЕП-10 кВ (2*10 м), ЛЕП-220 кВ (2*35м);
- охоронні зони ГРП (10 м);
- охоронні зони від газопроводу – 100м;
- охоронні зони газопроводу (2*4 м).

Забудова, що знаходиться у межах планувальних обмежень (санітарно-захисних та охоронних зон) отримує статус невідповідності та обмеженого використання, при якому не допускається збільшення статусу невідповідності, зокрема здійснення нової забудови, розвиток існуючої забудови, зокрема її реконструкція із збільшенням площі (добудова,

надбудова). Будь-які заходи з реконструкції існуючої забудови повинні бути направлені на зменшення статусу невідповідності або його ліквідацію як такого.

На проєктний період територія санітарно-захисних зон в межах села та за його межами складатиме сумарно 52,59 га. Зокрема в санітарно-захисних зонах інженерної інфраструктури та об'єктів комунального та складського призначення перебуватиме 52,59 га територій (в тому числі в зонах цвинтарів – 39,45 га) та 0 житлових будинків. В санітарно-захисних зонах від інженерних мереж перебуватиме 13,14 га територій, 0 житлових будинків. Для громадських будівель, що частково потрапляють в охоронну зону від ЛЕП 10кВ, передбачається її перенесення, або переведення в кабельну.

Навколо господарських, складських та промислових територій пропонується встановити санітарно-захисні зони згідно діючих норм та правил. При цьому не менше 50% площі санітарно-захисної зони повинно бути озеленено.

Такі показники досягнуті завдяки екологічному орієнтуванню генерального плану, змінам економічної та екологічної ситуації у державі, переорієнтації діяльності окремих підприємств та впровадженню нових екологічних технологій.

Усі заходи щодо втілення планувальних рішень повинні розроблятися з урахуванням природних умов, особливостей проєктованої території, а також існуючого природно-екологічного стану населеного пункту та прилеглих до нього територій.

Генеральний план є концептуальною стадією містобудівної документації та базується на містобудівних та економічних прогнозах. Відповідно певні рішення генерального плану, особливо щодо функціонального призначення територій, можуть коригуватись в ході дії генерального плану. Внесення змін в містобудівну документацію може здійснюватись у встановленому порядку за обов'язковим погодженням з розробником генерального плану.

8. Обґрунтування вибору оправданих альтернатив

Альтернатива 1. Затвердження генерального плану	
Переваги	Недоліки
<p>Генеральний план визначає основні принципи і напрямки планувальної організації та функціонального призначення території, формування системи громадського обслуговування населення, організації вулично-дорожньої та транспортної мережі, інженерного обладнання, інженерної підготовки і благоустрою, цивільного захисту території та населення від небезпечних природних і техногенних процесів, охорони навколишнього природного середовища а також послідовність реалізації рішень, у тому числі етапність освоєння території.</p>	<p>Генеральний план є концептуальною стадією містобудівної документації та базується на містобудівних та економічних прогнозах. Відповідно, певні рішення генерального плану, особливо щодо функціонального призначення територій, можуть коригуватись під час дії генерального плану.</p>
Альтернатива 2. Відмова від затвердження генерального плану	
Переваги	Недоліки
<p>Не виникатиме необхідність розроблення подальших проектних рішень, документацій тощо.</p>	<p>Без подальшого збільшення ресурсного потенціалу території прогнозується поступове погіршення економічної ситуації, неефективне використання земельних ресурсів та погіршення соціально-демографічної ситуації.</p>
Альтернатива 3. Альтернативи іншого характеру	
Переваги	Недоліки
<p>Зважаючи на комплексність рішень генерального плану с. Ярушичі здійснювався розгляд виправданих альтернатив проектних рішень.</p>	<p>Ймовірність існування варіантів, що краще відповідають встановленим цілям екологічної політики на місцевому та регіональному рівні та більше сприяють досягненню сприятливого в санітарно-гігієнічному відношенні середовища та підвищують комфортність проживання населення.</p>

Генеральний план є концептуальною стадією містобудівної документації та базується на містобудівних та економічних прогнозах.

Відповідно, певні рішення генерального плану, особливо щодо функціонального призначення територій, можуть коригуватись під час дії генерального плану.

Реалізація рішень генерального плану вимагає не лише наявності значних фінансових ресурсів, але перед усім – реалізації послідовної, зваженої та принципової політики розвитку села згідно рішень генерального плану. Проте є рішення, які мають перш за все послідовно і неухильно виконуватись мешканцями села та органами місцевого самоврядування. Насамперед, це трасування вулиць, доріг та коридорів інженерних мереж, фіксація їх у червоних лініях і неухильне дотримання даних червоних ліній у процесі проектування.

Саме дотримання червоних ліній, заборона відведення землі та будівництва в червоних лініях мають ключове значення для сталого розвитку населеного пункту. Резервування територій вулиць, доріг в червоних лініях – це формування транспортного та інженерного каркасу села і гарантія його майбутнього розвитку, розвитку і покращення вуличної мережі, прокладання інженерних мереж, доступу спеціального автотранспорту, забезпечення надійних транспортних зв'язків в селі, тощо.

Важливим є дотримання функціонального зонування територій та розташування ключових об'єктів інженерної інфраструктури та комунального господарства (насосні підстанції, очисні споруди, кладовища, звалища, сміттєпереробні підприємства тощо) в місцях і зонах передбачених генеральним планом.

Дуже важливим для забезпечення радіусів доступності, комфорту проживання та правильного формування житлових районів є резервування територій для розташування об'єктів соціально-культурного побуту (школи, дитячі дошкільні заклади, заклади медицини тощо).

Обов'язковою складовою генерального плану населеного пункту є план зонування території цього населеного пункту.

Генеральний план є основною підставою для розроблення наступних стадій проектування під конкретні об'єкти містобудування, розроблення окремих проєктів інженерного забезпечення території, розроблення місцевих правил забудови.

На окремі житлові квартали та важливі містобудівні комплекси необхідно розробляти детальні плани територій з метою деталізації рішень генплану, встановлення червоних ліній вулиць, пропозицій щодо інженерного забезпечення задля досягнення комплексності.

Проектні рішення генерального плану населеного пункту повинні включати межі та правові режими всіх режимоутворюючих об'єктів та всіх обмежень у використанні земель (у тому числі обмежень у використанні земель у сфері забудови), встановлених до або під час розроблення проєкту генерального плану (у тому числі межі та правові режими територій і об'єктів природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного,

лісогосподарського призначення, земель водного фонду, прибережних захисних смуг, водоохоронних зон, пляжних зон, інших охоронних зон, зон санітарної охорони, санітарно-захисних зон і зон особливого режиму використання земель).

Зважаючи на комплексність рішень генерального плану села Ярушичі, що обумовлюється необхідністю розвитку житлової, громадської забудови, промислово-виробничих ділянок різних галузей господарського комплексу, транспортної мережі, головних споруд та мереж інженерної інфраструктури населеного пункту здійснюється розгляд виправданих альтернатив проектних рішень.

Оскільки раніше генеральний плани села Ярушичі не розроблявся, то відмова від прийняття рішення про затвердження актуального генерального плану даного населеного пункту призведе до відсутності у громади юридичного документу для регулювання містобудівної діяльності виконавчих органів, що передбачає поетапне покращення середовища населеного пункту, умов проживання і праці мешканців; визначення оптимальних параметрів подальшого розвитку селища; максимальне збереження та охорону навколишнього середовища.

9. Заходи, передбачені для моніторингу наслідків виконання документу державного планування

Відповідно до вимог Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» замовник у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документу державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному вебсайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

Моніторинг наслідків виконання генерального плану села Ярушичі Стрийського району Львівської області (спостереження, збирання, оброблення, передавання, збереження та аналіз інформації про стан довкілля, прогнозування його змін і розроблення науково-обґрунтованих рекомендацій для прийняття рішень про запобігання негативним змінам стану довкілля та дотримання вимог екологічної безпеки) буде здійснюватись шляхом періодичного (не менше одного разу на рік) аналізу статистичних та інших даних щодо якості компонентів навколишнього природного середовища та показників захворюваності населення на території, на яку розповсюджується дія документу державного планування.

Враховуючи незначний характер наслідків виконання даного документу державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, здійснення спеціальних технічних (інструментальних, лабораторних тощо) заходів моніторингу не передбачено.

Метою моніторингу планованої діяльності є забезпечення ефективного та в повному обсязі впровадження заходів пом'якшення та мінімізації впливів та наслідків, передбачених насамперед в сфері охорони навколишнього природного середовища; забезпечення неухильного дотримання вимог чинного законодавства.

Екологічний та соціальний багаторівневий моніторинг також передбачає своєчасне виявлення нових проблем, можливих екологічних загроз та не передбачених раніше впливів.

Інструменти та етапність моніторингу:

- визначення параметрів моніторингу;
- візуальне обстеження;
- дослідження;
- вивчення громадської думки;
- аналіз моніторингової інформації;
- перегляд та коригування заходів запобігання, пом'якшення та запобігання негативним впливам на довкілля (за необхідності).

Результати моніторингу оприлюднюватимуться з метою забезпечення максимальної доступності для органів влади та громадськості.

На основі отриманих моніторингових результатів розроблятимуться рекомендації з коригування, покращення планованої діяльності.

10. Резюме нетехнічного характеру інформації

Село Ярушичі перебуває складі Стрийської міської об'єднаної територіальної громади, утвореної 2020 року шляхом об'єднання 28 рад, площею 551,1 кв. км та чисельністю населення 99050 осіб. Площа території села становить понад 10,5 кв. км, чисельність постійного населення – близько 250 осіб.

Генеральний план села Ярушичі Стрийського району Львівської області - містобудівна документація, яка визначає принципи вирішення розвитку, планування, забудови та іншого використання території населеного пункту.

Генеральний план є одночасно видом містобудівної документації на місцевому рівні та документацією із землеустрою і призначений для обґрунтування довгострокової стратегії планування та забудови території населеного пункту, що розробляється на виконання статті 17 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності». Генеральні плани населених пунктів можуть поєднуватися з детальними планами всієї території населених пунктів або її частин.

Охорона і оздоровлення оточуючого середовища забезпечується комплексом захисних заходів, в основі яких закладена система державних законодавчих актів і нормативна регламентація планування, забудови і благоустрою населених місць.

В межах села Ярушичі виявлено пам'яток культурної спадщини, об'єктів природно-заповідного фонду.

Вплив транскордонних екологічних наслідків проєктованого об'єкту на інші держави відсутній.

Для забезпечення ефективного та в повному обсязі впровадження заходів пом'якшення і мінімізації впливів та/чи наслідків у сфері охорони навколишнього природного середовища, з метою забезпечення неухильного дотримання вимог чинного законодавства Стрийською міською радою передбачено проведення моніторингу, результати якого оприлюднюватимуться з метою забезпечення максимальної доступності для органів влади та громадськості.

Враховуючи незначний характер наслідків виконання даного документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, здійснення спеціальних технічних (інструментальних, лабораторних тощо) заходів моніторингу не передбачено.

На основі отриманих моніторингових результатів розроблятимуться рекомендації з коригування, покращення планованої діяльності.